

Plečiama psichiatrijos dienos stacionarų veikla. Kokie pokyčiai laukia pacientų?

Sveikatos apsaugos ministerija (SAM) didina psichikos sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą – plečia psichiatrijos dienos stacionaro tinklą. Planuojama, kad iki 2027-ųjų psichiatrijos dienos stacionarų skaičius šalyje išaugs nuo 35 iki 77. Tai suteiks galimybę gauti reikiamą gydymą nesigulant į ligoninę (kai nuolatinė priežiūra nėra būtina) ne tik didmiesčių, bet ir rajonų gyventojams.

Psichiatrijos dienos stacionare suaugusiems yra teikiama ne trumpesnė kaip 6 kontaktinių valandų per dieną gydymo ir reabilitacijos paslauga. Esminis skirtumas nuo stacionare teikiamų paslaugų – vakare pacientas galės grįžti į savo namus.

SAM Psichikos sveikatos skyriaus patarėjos Marijos Oleškevičienės teigimu, šiuo metu net 60 proc. visų psichikos sveikatai skiriamų lėšų atitenka stacionariniame gydyme, tačiau vos 7 proc. skiriami psichiatrijos dienos stacionarams. Vykdoma pertvarka ne tik leis pacientams išvengti gulimosi į ligoninę dėl nesudėtingų būklių, bet ir greičiau sulaukti kvalifikuotos pagalbos.

Pasak specialistės, plečiamas psichiatrijos dienos stacionarų teikiamos paslaugos leis daugiau sergančiųjų gydymąsi namuose pakeisti intensyvesne pagalba, pavyzdžiui, individualiais ir grupiniais medicinos psichologo, socialinio darbuotojo, psichikos sveikatos slaugytojo, ergoterapeuto vedamais užsiėmimais, ne-

medikamentinėmis terapijomis, pagal poreikį derinamomis kartu su medikamentiniu gydymu. Taip pat padės lengviau adaptuotis atvejais, kai gydymas ligoninėje turės būti keičiamas gydymu namuose.

Dienos stacionaro gydymo paslaugos – ir vakarais bei savaitgaliais

Plečiant dienos stacionarų skaičių, numatyta teikti galimybę gydymo paslaugas patogiai gauti ir dirbantiems ar besimokantiems asmenims. Jiems bus siūloma naudotis vakariniu arba savaitgalio dienos stacionaru. „Tai ne trumpesnė nei 3 val. trukmės planinė psichiatrinio gydymo ir reabilitacijos paslauga, teikiama ne anksčiau kaip 15 val. darbo dienomis ar bet kuriuo dienos metu savaitgaliais. Ji teikia abipusę naudą tiek pacientui, tiek įstaigai, kadangi asmuo gali efektyviai derinti darbą ir gydymą, o įstaiga – įveikti ir ekonomškai išnaudoti patalpas“, – teigė M. Oleškevičienė.

Paslaugų plėtra – atsižvelgiant į analizės padiktuotą poreikį

Pasak pašnekovės, siekiant išsiaiškinti psichiatrijos dienos stacionaro paslaugų poreikį konkrečiose savivaldybėse, buvo atlikta analizė, remiantis gyventojų skaičiais, sergamumu ir šiuo metu konkrečioje savivaldybėje teikiamų paslaugų rodikliais: „Skaiciavimo poreikį, buvo sudaryta formulė, į kurią įėjo ir sergamumas tam tikromis ligomis – depresija, šizofrenija – ir savižudybių rizika. Vertinant šį rodiklį, išskaičiuotas sergamumo koeficientas atskiroje savivaldybėje, parodantis, kiek paslaugų trūksta“.

M. Oleškevičienės teigimu, tikimasi, kad psichiatrijos dienos stacionarų plėtra iki 2030 m. leis šiuo metu esamą stacionarinio gydymo poreikį sumažinti trečdaliu. Tai lems ir lėšų gydymui psichiatrijos stacionaruose ir psichiatrijos dienos stacionaruose persikirstymą.

Psichikos sveikatos priežiūros paslaugos – arčiau paciento

Psichiatrijos dienos stacionaro teikiama nauda pabrėžia ir VšĮ Vil-

niaus rajono centrinės poliklinikos Psichikos sveikatos centro vedėja Loreta Vitkutė-Maigienė. Šioje gydymo įstaigoje veikia psichikos dienos stacionaras, kuriame dirba kvalifikuota specialistų komanda: gydytojai psichiatrai, psichoterapeutai, psichologai, socialiniai darbuotojai, psichikos sveikatos slaugytojos.

Pasak L. Vitkutės-Maigienės, gydytojo psichiatro ar šeimos gydytojo siuntimą turinčiam pacientui parenkama individuali gydymo programa, taikomas medikamentinis gydymas, individuali ar grupinė psichoterapija, psichologo, socialinio darbuotojo, psichikos sveikatos slaugytojos konsultacijos, relaxaciniai užsiėmimai, meno, užimtu-

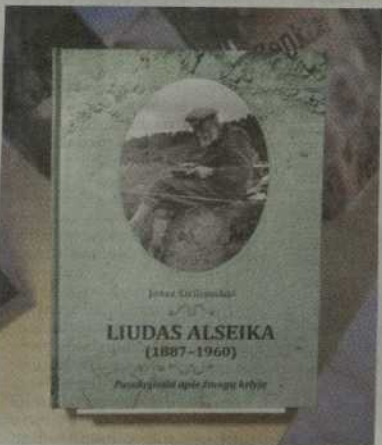
mo terapijos ir kt.

„Kompleksinės paslaugos, teikiamos mažiau ribojančioje aplinkoje, sudaro galimybę priartinti psichikos sveikatos priežiūros paslaugas arčiau rajonuose gyvenančių asmenų ir leidžia išsaugoti paciento ryšį su šeima. Tokiu būdu jį galima apsaugoti nuo ligos kritinio paūmėjimo, tiksliau analizuoti ligą paprasčiau atsekti jos priežastis – sakė ji.“

UD: Nr. 540632

Finansuoja Europos Sąjunga NextGenerationEU

Finansuojama iš Europos socialinio fondo lėšų.

Knyga apie žmogų kelyje: „Liudas Alseika (1887–1960)“.

Daugybę knygų parašęs istorikas, rašytojas, publicistas Jonas Kiriliauskas šįkart kuršeniškiams pristatė knygą apie keliautoją, esperantininką, visuomenininką Liudą Alseiką.

Susitikime su Jonu Kiriliausku kalbėta apie kūrybą

Šiaulių rajono savivaldybės Vytauto Vitkausko viešosios bibliotekos Žiniasklaidos skaitikloje vyko susitikimas su istoriku, rašytoju, publicistu Jonu Kiriliausku. Kuršeniškiams renginio metu jis pristatė naujausią savo knygą „Liudas Alseika (1887–1960)“.

Kuršeniškis J. Kiriliauskas itin daug dėmesio skiria savo gimtajam Kuršėnų miestui. Jis yra knygų „Kuršėnų višniotinio istorija“, „Visi keliai veda į Kuršėnus“, „Pamiršti nepamiršti Kuršėnų krašto dvarai“ autorius.

Iš gausybės J. Kiriliausko išleistų knygų, keturias jų yra grožinės. Tai „Degantis birželis“ bei antra dalis „Su apkaštū smarve“, kuriose veiksmas vyksta 1941

metų birželio mėnesį Lietuvoje.

Esė rinkiniuose „Saves okupacija“ bei „Ženkla“ dažniausiai tiesmukai, sarkastiškai, ironizuojant perteikiamas rašytojo požiūris į aplinką, gyvenimo bendrakeleivius, tam tikros nuotikos susifokusavimas. Keletą ištraukų iš šių esė rinkinių skaitė Kuršėnų Lauryno Ivinskio gimnazijos dvyliktojai Kotryna Lučinskaitė ir Donatas Šturkus.

Neseniai pasirodžiusi J. Kiriliausko knygą „Liudas Alseika (1887–1960)“ pasakojimai apie žmogų kelyje yra knyga apie Šiaulių krašto, Kuršėnų žemės žmogų, kuris puoselėjo dviračių turizmo vystymą, esperanto kalbą, buvo aktyvus, visuome-

niškas, keliaujantis žmogus... Prisiminimai apie šį žmogų dalijosi ir vakaro viešnia, L. Alseikos anūkė Gaiva Rakauskienė.

L. Alseika buvo žymus esperantininkas. Šiauliuose susikūrusio esperantininkų klubo „Rūta“ atstovė Šiaulių miesto savivaldybės viešosios bibliotekos Lieporių filialo vyresnioji bibliotekininkė Nijolė Petraitytė-Jurkovičė pasiūlydavo prisiminimais ir mintimis apie L. Alseiką bei esperantininkų veiklą. Be to, sakė viešnia, Kuršėnuose netgi veikė esperantininkų draugija, o jai priklausė žymūs vietos veikėjai, tokie kaip Vacys Reimeris.

UD: Nr. 540632

Asta GASTUNIENĖ

Diskusijoje pristatyta knyga „Lietus Amsterdame“

Spalio 17 dieną Šiaulių apskritys Povilo Višinskio viešosios bibliotekoje vyko susitikimas su žurnalistu, politikos apžvalgininku Valdu Bartasevičiumi ir jo knygos „Lietus Amsterdame“ pristatymas-diskusija.

Pasak diskusijoje dalyvavusio žurnalisto, publicisto Eugenijaus Bunkos, „Lietus Amsterdame“ – geriausia lietuvių parašyta knyga apie Holokaustą.

„Lietus Amsterdame“ – tai istorija, kurioje susipina tragiški Antrojo pasaulinio karo bei pokario metų įvykiai ir jų vertinimas šiais laikais.

Jaunas žurnalistas velionio tėvo albume aptinka nuotrauką iš Amsterdamo, kurioje užfiksotas žydų tautybės senelių kaimynas. Nutažęs išsiaiškinti tėvo ryšį su nufotografuotu asmeniu ir parašyti apie tai straipsnį, jis nuvyks-

Knygoje „Lietus Amsterdame“ susipina tragiški Antrojo pasaulinio karo bei pokario metų įvykiai ir jų vertinimas šiais laikais.

ta į Amsterdamą. Istorija pasirodo visiškai kitokia, nei iš pradžių manė. Gimines istorija įgyja kriminalinio pasakojimo bruožų.

Parengta pagal organizatorių inf.

Knygos „Lietus Amsterdame“ pristatyme-diskusijoje dalyvavo autorius Valdas Bartasevičius ir žurnalistas, publicistas Eugenijus Bunka.